

Starten

Om te starten heb je een sleutel nodig. Bij de meeste gemotoriseerde apparaten dan. Vroeger ging dat anders. Je had een slinger nodig. En met die slinger kreeg je, met behulp van een vliegwiel, de motor evenwichtig in beweging. Dat ging niet zonder enige kracht of overwogen risico op het breken van je pols. Als zo'n motor eenmaal aan is moest je namelijk snel weg zijn bij die slinger. Niemand had gezegd dat het makkelijk was.

De sleutel kwam. Nu kon je alleen de motor aanslingeren als de stroomkring gesloten was. En dat regelde je met behulp van de sleutel. Toen kwam de startmotor. De startmotor nam de functie over van de slinger en het aantal gebroken polsen nam snel af. Later kon je zelfs met de sleutel de startmotor bedienen. Twee-in-één. De sleutel ontwikkelde vervolgens zich via afstandsbediening door tot een draadloze en contactloze automagiër. De auto voelt de aanwezigheid van de sleutel, die we nu zender noemen, en ontsluit zich.

Wij mensen denken in metaforen, ook zonder het door te hebben. 'Tijd is geld', zeggen we. Hoewel geld iets is dat je kunt krijgen of uitgeven, en dus ook terug kunt geven. Geld is tastbaar. Tijd niet. Tijd kun je helemaal niet teruggeven. Wat we willen zeggen is dat tijd belangrijk is en dat je je tijd maar één keer kunt gebruiken. Iedereen begrijpt de metafoor met geld en kostbaarheid. We voelen allemaal dat deze logisch is. Of hebben we dat simpelweg zo geleerd?

Nadat je gestart hebt loopt de motor. Niet dat deze wandelt, maar de uitdrukking refereert aan vooruitgang. In het jargon rondom bedrijven gebruiken we vergelijkbare termen. Zo kun je iemand vragen of zijn of haar bedrijf loopt. Dat doet het hopelijk, na het starten. En tijdens het opstarten van een bedrijf spreken we over een vliegwiel dat je nodig kan hebben. Want zonder dat vliegwiel, krijg je de motor niet aan de gang. Je moet er nog wel een slinger aan geven. Zo lijkt het hele idioom rond een bedrijf en starten geleend van de auto-industrie.

Helaas gaat de ontwikkeling van een bedrijf niet zo snel als de ontwikkeling van de auto-industrie. Een vliegwiel hebben verbrandingsmotoren nog steeds, en bedrijven ook. Maar voor een bedrijf zou zo'n nieuwerwetse zender wel een idee zijn: als je in de buurt van de markt komt, ontsluit deze zich voor je en kun je instappen. Vaak zie je dan een grote knop waarop je kunt drukken. De knop van vooruitgang.